

Monster waar je graag op lijkt

William Spaaij
speelt hoofdrol in
musical 'Shrek'

Het moet anders, het moet beter. Wég met die vooroordelen! Stop de lamlendigheid! Overboord met de klaagcultuur! Schuif aan bij William Spaaij en je proeft zijn idealen. Kan de musicalacteur die kwijt in zijn rol als monster Shrek? „Reken maar. Het sprookje rond Shrek is een spiegel van de wereld van vandaag.” Toch wil hij verder dan het podium.

De plek: We praten in een Amsterdams repetitielokaal. Dansend en zingend kruipt hij daar steeds verder in de huid van Shrek, de hoofdpersoon uit de gelijknamige musical. Nog naderbij neemt hij even rust. „Zoeken naar de liefde vergt altijd meer energie dan je denkt.”

De rol: In Shrek heeft William Spaaij opnieuw een hoofdrol te pakken. Alwéér een, nadat hij eerder indruk maakte als de jonge Ramses in de voorstelling over Ramses Shaffy en daarvoor al de schoorsteenveger Bert speelde in Mary Poppins. Daar kreeg hij niet alleen op het podium, maar ook achter de schermen een relatie met hoofdrolspeelster Noortje Herlaar.

De man: William Spaaij, dus. Zoon van een vader in de autohandel en een moeder met een eigen theaterschool in Zwolle. Opgegroeid op het kruispunt van ondernemen, cultuur en onderwijs. Volgde de vooropleiding aan het conservatorium in zijn geboortestad om later de overstap te maken naar de Fontys Dansacademie in Tilburg. En nu alweer tien jaar een vertrouwd gezicht op het musicalpodium, naast uitstapjes op televisie in 'Goede tijden, slechte tijden' (in 2007), 'Onderweg naar Morgen' (2010) en 'Wie is de mol?' (2012).

Zijn wereld: Hij noemt zichzelf creatief, ambitieus en ondernemend. Houdt van de nieuwste snufjes op het gebied van telefoons en computers. Rijdt in een zwarte Volvo, een sportmodel. Koestert zijn camera waarmee ooit nog eens die improvisatiefilm gemaakt moet worden. Die film waarover hij en zijn vrienden het al zo lang hebben. Maar hij koestert vooral zijn vriendin Noortje. „Omdat ze zo lief, zo oprecht en zo vakkundig is. En omdat ze me helpt om alles in dit vak ook lekker te relativeren.” Ze zijn net terug van een reis door Amerika en Canada. Een trektocht met de auto. Voor het eerst vijf weken met zijn tweetjes. Zonder werk, zonder verplichtingen. „Toch hebben we het veel over ons werk gehad. Logisch, lijkt me. Zet twee mensen in de bloei van hun showbizloopbaan bij elkaar en je weet dat het over hun vak gaat.”

Pais en vree? Nou, nee. „Als we onderweg op een terras gingen zitten, dachten ze soms dat we ruzie hadden. Want het kan flink botsen, tussen ons. Zeker als het over ons vak gaat. Dan spat de passie ervan af en gaat het soms aardig tekeer.” Het grootste verschil tussen hun twee? „Noortje leeft vooral voor de artistieke kant van het vak, terwijl ik ook oog heb voor de commerciële invalshoeken.”

Zijn inspiratiebronnen: Natuurlijk zijn moeder, die hem een duwtje in het vak gaf. Maar ook collega's en vrienden. En de Amerikanen en Canadezen die ze tijdens hun reis ontmoetten. „Hun optimisme en hun trots vind ik geweldig. Nederland is mij te vaak het land van de zure zult en dat-lukt-toch niet. Maar in Amerika stimuleren ze elkaar juist om een stap verder te gaan, te knokken voor hun geld en problemen op te lossen. In dat optimisme laat ik me graag meeslepen. Het laat zien dat je de wereld samen mooier kunt kleuren.”

Zijn groene masker: Vanaf eind oktober speelt hij de titelrol in Shrek, de musical over het gelijknamige groene monster. De wereld ziet Shrek als een zonderling. Hij woont in zijn eentje in een moeras, afgezonderd van de rest van de wereld. Zonder zorgen, zonder verwachtingen. Tot de boze baas van het land alle sprookjesfiguren naar 'zijn' moeras verdrijft en het gedaan is met de rust. Shrek kan van de invasie

afkomen als hij de boze baas en prinses bezorgt. Maar als hij de prinses eenmaal leert kennen, wil hij haar niet meer kwijt. Opmerkelijk detail: de metamorfose van 'gewoon William' naar groen monster vergt bijna twee uur aan de schminktafel. Daarom komt het wel handig uit dat de musical alleen wordt gespeeld in het Amsterdamse RAI Theater, ongeveer bij hem om de hoek. Dat scheelt weer reistijd.

De diepere laag: „Het is een sprookje, maar het verhaal staat symbool voor de echte wereld om ons heen”, zegt de acteur. „Zo zie je de karakters worstelen met vooroordelen: iemand die er zo raar uitziet, zal ook van binnen wel raar zijn, denken ze. Op het toneel zie je hoe minderheden worden verdreven, hoe heersende heren sjoemelen met macht en gevoel en hoe uiteindelijk de liefde overwint. Het meest ontroerende vind ik het proces waarin het monster de muren om zijn emoties afbreekt en zijn gevoel laat zien. Dan komen de ware gevoelens boven en zie je dat de zogenaamd onafhankelijke eenling óók hunkert naar geborgenheid. Daarom lijk ik graag op hem.”

De sprong: Het lijkt een hele sprong van de persoonlijke Ramses-rol naar het karakter van een sprookjesmonster, maar de acteur slaat meteen een brug. „Al- lebei leven ze op een zelfgekozen eiland en allebei vinden ze het moeilijk om de liefde in hun leven te

accepteren.” Ook het gat tussen een echt karakter als Ramses en een verzonden sprookjesfiguur dicht Spaaij schijnbaar moeiteloos: „Het gaat erom dat we op het toneel menselijke karaktertrekken uitvergrotten. Shrek biedt die kans, want het is humor, satire, vertederend en romantiek tegelijk. Het is waar dat deze rol anders is dan alles wat ik eerder deed, maar ik wil mezelf niet in een hokje stoppen. Ik vind het juist leuk om los te komen van de hokjesgeest en iedereen te blijven verrassen.”

Zijn andere rol: Sinds kort is hij niet alleen acteur, maar ook 'creatief brein' van het musicalbedrijf van Albert Verlinde. In die functie denkt hij mee bij het ontwikkelen van nieuwe voorstellingen. Ideeën genoeg. Ook voor plannen over de grens. „Ik ken het vak, ik ken het wereldje en ik ken het bedrijf. In deze nieuwe taak komen alle achtergronden bij elkaar.”

De kaartjesoorlog: Hoe kijkt hij als artiest met commercieel talent naar de prijzenacties rond musicalkaartjes? „Die reclamestunts hebben het publiek op hol gejaagd. Veel mensen denken nu dat ze beter kunnen wachten met het bestellen van kaartjes omdat er binnenkort wel weer stuntacties zullen komen. Onzin natuurlijk. Daarom zullen we het publiek opnieuw moeten opvoeden. Gewoon vertellen dat ze het volle pond moeten betalen als ze iets goeds willen zien. Maar wel met variabele prijzen:

William in het kort

William Spaaij (1983) groeide op in Zwolle waar hij aan het plaatselijke conservatorium de vooropleiding lichte muziek afrondde. In 2005 studeerde hij af aan de afdeling musicaltheater bij de Fontys DansAcademy in Tilburg. Hij volgde workshops in New York en Londen. Na het spelen van kleine rollen volgden hoofdrollen in de musicals 'Footloose' en 'Hairspray'. Ook was hij schoorsteenveger Bert in 'Mary Poppins'. Vorig jaar maakte hij indruk met zijn rol als 'jonge Ramses' in de bejubelde voorstelling over Ramses Shaffy. Op televisie speelde hij in 'Goede tijden, slechte tijden' en deed hij mee aan 'Wie is de Mol?'. William woont in Amsterdam samen met Noortje Herlaar. Zij was zijn tegenspeelster in de musical 'Mary Poppins'.

dus hoe eerder je boekt, hoe lager de prijs. En als je alleen in het weekend wilt, wat meer betalen.”